

ANNE- BABA OLMAK ÜZERİNE

Anne-baba olmak, çocukların hissettirdiği duyguyla tanımlandığında eşsiz bir his denilebilir, ancak hissedilen bu yüce duygular bu zor süreci her zaman kolaylaştırmaz. Hayatın her döneminde çocuklarımızın yaşına, kendi yaşımıza ve sorumluluklarımıza bakmaksızın anne baba olmanın ciddi bir sorumluluk, özverilerle dolu bir dönem olduğunu söyleyebiliriz. Dünya üzerinde insan yavrusu kadar bakıma ve sevgiye muhtaç doğan başka bir canlı yoktur. Selçuk Şirin, anne babalığı bilmediğimiz bir memlekette yol bulmaya benzetiyor. “Bir insanı dünyaya getirmek, onu dünyaya hazırlamak muazzam bir sorumluluktur.” diyor.

Anne-baba olmanın tüm zorluklarının yanı sıra çocukların mutlu olması için yapılacak şey zor değildir; çocuğa öz-değer aşılacak mutlu bir çocuk büyütmek için yeterlidir. Çocuğun, aslında her bireyin mutlu olması, özerk varlığını ne kadar güçlü şekilde inşa edebildiğiyle ilgilidir. Çocuklarımız hiçbir zaman mutluluğun bir başkasından geleceğini düşünmemelidir. Çocuklarımızın kendi hayatlarının, kendi mutluluklarının ve mutsuzluklarının sorumluluğunu alan bir yetişkine dönüşebilmesi için onları kendimiz de dahil olmak üzere “başkası” olan, “ondan başka” olan herkesten ayırmamız, bağımsız varlığını, özgür iradesini desteklememiz, bu varlığı ve özgür iradeyi ezmeme gerekir.

Alice Miller, ‘Farkına Varmayacaksın’ kitabında; gerçekten yaşadığını hisseden ve özgür bir insan yetiştirmek için yapılacak şeylerin çocuk yetiştirmek için yapmaya mecbur olduğumuzu sandığımız şeyler olmadığını, içtenlikle sevildiğini hisseden her çocuğun mutlu olabileceğini söylüyor. Başka bir kitabında da gerçekten sevgi gören bir çocuğun yetişkinlikte karşılaştığı güçlüklerle diğer insanlara göre baş etme

becerilerinin daha yüksek olduğunu vurguluyor. Halbuki annelikle ilgili övgü dolu söylemlere bakıldığında genelde fiziksel annelik üzerinde durulur, anne sevgisi bununla açıklanmaya çalışılır. Özellikle ülkemizde anne, çocukları için güzel yemekler pişiren, onları yıkayan, giydiren, kıyafetlerini ütöleyen, evini temiz tutan, çocuklarını sağlıklı besleyen bir kadın olabilir. Güzel yemekler yemek, temiz ve düzenli bir evde yaşamak kimi çocuklar için ötekilere nazaran önemli olabilir, ancak biliniyor ki yetişkinlerde depresyona, anksiyeteye, sosyal kaygıya ya da herhangi bir soruna zemin oluşturan çocukluk tecrübelerinin hiçbiri bu tür fiziksel durumlardan kaynaklanmıyor. Hiçbir çocuk annesi düğme dikmeyi bilmiyor ve okula düğmesi eksik gidiyor diye, evindeki eşyaların üzerinde toz birikiyor diye, yediği yemeğin tadı pek güzel değil diye yaralanmaz. Bunlar hep yetişkinlik değeriyle algılanan ve çoğu zaman çocuklara da yetişkin bakış açısıyla iyi ve gerekli diye dayatılan şeylerdir. Çocukluğunun kötü geçtiğini söyleyen birinin “Annem pilavın kıvamını bir türlü tutturamazdı.”, “Kahvaltılar berbattı.”, “Evi iki haftada bir süpürüyordu.” gibi fiziksel durumlardan bahsettiğine, bu durumları yetişkinlikte aşılmanın yaralar olarak yansıttığına şahit olmamışsınızdır. Bunların sadece detay olduğu düşünülebilir, insanların çocukluk acılarını dinlediğinizde anne ve babası tarafından onay alamadığını düşündüğü, beğenilmediğine inandığı deneyimleriyle karşılaşabilirsiniz. Nitekim anne babalar da “Ben söylediğimi/yaptığımı unutmuşum o hala o küçücük şeyi hatırlatıp duruyor.” diye yakınabilir. Çocuklukta ya da sonrasında takınılan bir söz ya da davranış başka söz ve davranış kalıplarıyla, genel bir tutumla var oldukları için onlardan dolayı üzülmür, o özel durumun bağlı olduğu genel vahameti karşımızdakilere açıklamakta zorlanırız. Bir çocuğa bakarken, o çocuğu yıkarken, yedirirken çocuğun bedeninin, ruhunun bizimkinden ayrı olduğunu kabul ettiğimiz ve saygı duyduğumuz müddetçe yaptıklarımız çocuğun yararına olabilir. Maalesef sanılanın aksine saygı itaat değil, kabuldür.

REHBERLİK POSTASI

#EğitimEyüboğlu

Anne baba olarak mükemmel değil, olduğu kadar iyi olmaya (Good enough parenting) çalışmak yeterlidir, çünkü çocuklar mükemmelliği değil tutarlılığı önemser. “Çocuğumun çocukluğunu doya doya yaşaması ve olabileceği en iyi insan olarak gelişmesi için elimden gelenin en iyisini yapacağım.” diyebilmek önemlidir.

Kaynak

- Kaya, Nihan. *İyi Aile Yoktur*. İstanbul: İthaki, 2019
- Şirin, Selçuk. *Yetişin Çocuklar*. İstanbul: Doğan Kitap, 2019